

MTV-generationen i krig

■ **INVASIONEN** av Irak inleddes den 20 mars 2003 med bombningar i Bagdad samtidigt som amerikanska och allierade styrkor rullade över gränsen. Allt ackompanjerades av kraftiga protester från omvärlden: många såg kriget som olagligt och situationen förvärrades när det visade sig att de massförstörelsevapen som angetts som krigets främsta anledning inte existerade.

Journalisten Evan Wright fick efter lite påtryckningar tillstånd att följa med styrkan "First Recon" ur amerikanska marinkårens spaningsförband under krigets första 40 dagar. Dessa enheter är marinkårens crème de la crème, och åtnjuter samma status som andra specialförband från övriga världen.

NÄR WRIGHT sedan kom hem skrev han ett antal hyllade reportage som växte till en bok med titeln

Sarkastiska tuffingar i "Generation Kill". Alexander Skarsgård, längst till vänster, spelar sergeant Brad Colbert.

"Generation Kill". Allt blev slutligen filmatiserat i form av en miniserie med svenske Alexander Skarsgård i en av huvudrollerna.

Till att börja med kan det vara värt att nämna att boken "Generation Kill" kan vara en av de bästa moderna krigsskildringarna från senare år; den är garanterat en av

de mest närgångna. Filmatiseringen är att betrakta som en dramadokumentär, och en mycket sevärd sådan. Skarsgård är för övrigt som klippt och skuren för rollen som den något träge sergeanten Brad "Ismannen" Colbert.

DEN VÄRLD som vi får se in i är långt ifrån putsad och vacker, utan grov, vulgär och präglad av machoideal kryddade med en rejäl dos våldsdyrkan. Samtidigt är allt detta ofta ett uttryck för en hårdförironi. "Tugget" är hårt men rymmer en spefullhet som nog de flesta känner igen både hos andra och sig själva.

Tuffingar har de flesta läst om, så det är inget nytt, men det som Evan Wright lyfter fram, och som kommer fram i miniseringen är en ny mentalitet: Efter världskrigen fanns bilden av en ung generation som fick sina oskyldiga ideal sprängda på slagfältet. Än värre var det under Vietnamkriget, där (som Wright skriver) "unga män uppfödda på "Davy Crocket" vak-

TITEL: Generation Kill
FÖRFATTARE: Evan Wright
FÖRLAG: Bantam Press

TITEL: Generation Kill
REGI: Susanna White
och Simon Cellan Jones
TV-BOLAG: HBO

nade upp till den egna regeringens lögnar medan de stred i Sydasiens djungler".

Men när den ofta hånfullt benämnda MTV-generationen drar ut i krig i "Generation Kill" är det annorlunda. Dessa unga män förväntar sig lögnar från Vita Huset, och blir inte förvånade om massförstörelsevapnen enbart är en bluff och kriget i slutändan visar sig handla om olja. Man skrattar åt naiv patriotism, men deltar gärna i kriget. De är på sätt och vis den verkligt "förlorade generationen", som har vuxit upp med skurkstreck i storpolitiken och lärt sig att acceptera den med ett sarkastiskt leende. Det spelar ju ändå ingen roll, eller hur?

Detta är ingen förskönad skildring och den är inte heller särskilt förfulad, även om den självfallet har en kritisk ton. Och i både boken och i miniseringen lyser en genuin sympati för soldaterna igenom, även om nästan samtliga befäl får rejäla kängor. Boken är dessutom numera obligatorisk läsning inom marinkåren, kritiken till trots. Många fuskar nog och ser miniseringen istället, men det är ingen förlust. Detta är helt enkelt krigsreportage när det är som bäst.

LARS BRINK

DELTA I VÅR LÄSARTÄVLING!

■ Skriv allt ifrån några rader upp till en sida om något som du kommer ihåg från din tjänstgöring i hemvärdet.

Det kan vara allt ifrån roliga minnen och fantastiska upplevelser till pinsamma misstag. Redaktionen kan hjälpa till med viss textredigering om det behövs.

Skicka ditt bidrag till therese.akerstedt@mil.se eller **Tidningen Hemvärdet, 107 85 Stockholm** märkt LÄSARTÄVLING. Vi vill helst ha bidraget i digital form. Bifoga gärna bilder i mejlet eller på cd-skiva!

De bästa bidragen har chansen att bli publicerade i tidningen eller i hemvärdets jubileumsbok. Dessutom kan ni slåss om följande priser:

- 1:a pris: Ett års prenumeration på 91:an
- 2:a pris: 91:an årgångsbok från 2008
- 3:e pris: Ett års prenumeration på 91:an Kavalkad (5 nr per år)
- 4:e - 5:e pris: 91:an glasunderlägg

Vi presenterar stolt

91:an

– Sveriges mest blågule soldat!

....

PS. Missa inte erbjudandet som ligger med i tidningen!

Romersk lättviktare

■ **FÖRSTA ÅRHUNDRADET** efter Kristus i det romerska riket. Centurionen Cato och hans vän och överordnade Macro leder Andra illyriska kohorten i den romerska armén. När ökenriket Palmyra skakas av ett uppror och Andra illyriska sänds dit hotar plötsligt fullskaligt krig mellan stormakterna Rom och Partien (Persien).

Simon Scarrow's roman "Centurion" är den åttonde i serien "Silverörnen". Romanserier om antiken är verkligen sista skriket just nu. Böckerna säljer som aldrig förr, och även "Centurion" har legat på topplistorna i Storbritannien.

DET VANKAS både fartfylld action och storslagna fältslag för dem som tycker om sådant. Simon Scarrow är före detta historielärare och dessutom noggrann

Romerska legionärer i strid mot parterna på 190-talet e Kr. Relief på Septimius Severusbågen, Rom.

FOTO: JOACHIM BRINK

med detaljerna, vilket alltid är trevligt. Boken inleds med en kort introduktion av den romerska arméns organisation. Det vankas även en del anakronismer – särskilt i dialogerna – för dem som gillar att klaga på sådant.

"Centurion" är en lättviktig bok med ganska platta figurer och en av de mest plågsamma kärlekshistorier jag läst på länge. Detta vägs förstås upp av många spännande blodiga scener. Det är dock först i bokens andra hälft som spänningen verkligen tar sig,

TITEL: Centurion
FÖRFATTARE: Simon Scarrow
FÖRLAG: Historiska Media

vilket är lite märkligt eftersom folk blir ihjälslagna och ramlar nedför stup från allra första sidan.

Trevlig läsning i hängmattan eller på tåget, men utan större eftersmak.

JOACHIM BRINK

Stormaktens Grand Finale

■ **DEN SVENSKA** stormaktstiden slutade med en rejäl smäll i och med stora nordiska kriget 1700-1721. Flera av de fältslag som utkämpades har de flesta hört talas om, som slagen vid Narva och Poltava. Och kalabaliken i Bender har också gått till historien. Och Karl XII är säkert Sveriges mest berömda kung, även om han ofta överskuggas av sin ofrivilliga koppling till en del extrema politiska rörelser.

Tjugo års krig är svårt att få grepp om, och ännu svårare att beskriva på ett enkelt sätt som dessutom blir intressant. Olle Larsson, med en doktorsgrad i historia, gör ett försök i sin bok "Stormaktens sista krig". Att döma av förordet så verkar han ha planerat denna bok sedan han var barn. Hans intresse för just stora nordiska kriget grundlades redan vid fem års ålder.

LYCKAS HAN med detta? Svaret är ett otvetydigt "ja". Jag har sällan läst en så välskrivna och spännande historisk fackbok om ett så snårigt ämne. Och detta är något

TITEL: Stormaktens sista krig
FÖRFATTARE: Olle Larsson
FÖRLAG: Historiska Media

som även den bästa kan gå bet på. Begåvade brittiske historikern Anthony Beevor försökte för några år sedan ge sig på det Spanska inbördeskriget och åstadkom en mycket svåröversatt och snårig lunt, och det kriget varade bara några få år.

Förutom storpolitik och fältslag får vi även följa vardagen för karolinerna och för allmogen hemma i Sverige. Kort och gott både spännande och intressant.

LARS BRINK

Nu finns det äntligen en bok på svenska om utvecklingen av AUTOMATKARBINEN och dess tillbehör

Här kan du läsa allt om utvecklingen från förra sekelskiftet fram till dagens automatkarbiner inklusive många tillbehör som dag- och nattsikten, vapenlampor, laserpekare, granattillsatser, ljuddämpare, m.m. samt vapentechnik. Författaren Per Arvidsson, är teknisk expert vid Försvarets Materielverk.

Köp boken hos din bok- eller vapenhandlare. Pris 395:-.

Du kan också beställa den direkt från förlaget, **Mil Press HB**, Muskotgränd 3, 135 36 Tyresö, eller på vår hemsida: www.milpress.se

Betalar du in 395:- till PG 295150-7 (ange namn och adress), så bjuder vi på portot, annars sker leverans mot postförskott.